

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd – RP 54/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen och till lagar som har samband med den (RP 54/2026 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 10/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i medborgarskapslagen (359/2003) 13 § 1 mom. 5 och 6 punkten, 25 § 3 mom., 44 § 3 och 4 mom. samt 45 § 1 mom.,
sådana de lyder, 13 § 1 mom. 5 punkten och 25 § 3 mom. i lag 929/2025, 13 § 1 mom. 6 punkten och 45 § 1 mom. i lag 579/2011 och 44 § 3 och 4 mom. i lag 974/2007, och
fogas till 3 §, sådan den lyder i lag 974/2007, ett nytt 3 mom., till 13 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 579/2011, 474/2024 och 929/2025, en ny 7 punkt, till lagen en ny 17 b § och ett nytt 3 a kap., till 41 §, sådan den lyder i lag 929/2025, nya 2 och 3 mom. samt till lagen en ny 42 §, i stället för den 42 § som upphävts genom lag 929/2025, som följer:

3 §

Migrationsverkets uppgifter

Migrationsverket ska vad gäller medborgarskapsprovet svara för den allmänna förvaltningen, kommunikationen, helheten av informationssystem, utvecklandet och tillsynen samt ingå avtal som hänför sig till anordnande och utarbetande av medborgarskapsprovet.

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd

13 §

Allmänna villkor för naturalisation

En utlänning beviljas på ansökan finskt medborgarskap, om han eller hon när ansökan avgörs

5) har tryggad försörjning (*försörjningsvillkor*),

6) har nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda finska eller svenska eller i stället har motsvarande kunskaper i finskt eller finlandssvenskt teckenspråk (*språkkunskapsvillkor*), och

7) har tillräcklig kunskap om det finländska samhället och har kunnat påvisa detta på sådan finska eller svenska som avses i 6 punkten (*samhällskunskapsvillkor*).

17 b §

Påvisande av samhällskunskap och undantag från samhällskunskapsvillkoret

Att samhällskunskapsvillkoret uppfylls kan visas genom avläggande av

- 1) ett medborgarskapsprov med godkänt resultat,
- 2) en finsk- eller svenskspråkig studentexamen i Finland, eller
- 3) en finsk- eller svenskspråkig högskoleexamen i Finland.

Samhällskunskapsvillkoret gäller inte personer under 18 år eller personer som har fyllt 65 år.

Den sökande kan beviljas finskt medborgarskap trots att samhällskunskapsvillkoret inte uppfylls, om hans eller hennes hälsotillstånd eller en funktionsnedsättning långvarigt hindrar honom eller henne från att uppfylla villkoret eller det finns något annat synnerligen vägande skäl för att avvika från samhällskunskapsvillkoret.

25 §

Ansökan som är anhängig när den sökande blir myndig

Migrationsverket ska förelägga de personer som avses i 1 och 2 mom. en skälig tid under vilken ansökan ska kompletteras eller bekräftas. På en sökande som har kompletterat eller bekräftat en medborgarskapsansökan tillämpas villkoren enligt 23 § 2 mom. och 24 § 3 mom., om de har uppfyllts innan den sökande fyllde 18 år. Försörjningsvillkoret och samhällskunskapsvillkoret gäller inte personer som fyllt 18 år medan ansökan varit anhängig.

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd

3 a kap.

Medborgarskapsprov

25 a §

Medborgarskapsprovets innehåll

Medborgarskapsprovet testar grundläggande kunskaper om hur det finländska samhället fungerar samt om individens rättigheter och skyldigheter. Frågorna i flervalsprovet ska basera sig på det allmänt tillgängliga läromedlet för medborgarskapsprovet som är utarbetat utifrån läromedlet i den samhällsorientering som avses i 25 § i lagen om främjande av integration (681/2023). Frågorna i provet ska gälla central lagstiftning i Finland, grundläggande och mänskliga rättigheter, jämlikhet, jämställdhet mellan könen, Finlands historia och kultur samt annan central kunskap som ingår i läromedlet för medborgarskapsprovet.

Medborgarskapsprovet ska avläggas på sådan finska eller svenska som avses i 13 § 1 mom. 6 punkten. Provet avläggs elektroniskt, om det inte finns hinder för att genomföra det elektroniskt. En godkänd prestation i medborgarskapsprovet förutsätter att majoriteten av svaren i flervalsprovet är rätt.

Närmare bestämmelser om innehållet i och en godkänd prestation av medborgarskapsprovet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 b §

Utarbetande av medborgarskapsprovet

Migrationsverket ingår ett avtal om skaffande av frågor, svarsalternativ och läromedel för medborgarskapsprovet med ett universitet eller någon annan aktör på universitetsnivå som har tillräcklig sakkunskap för att utarbeta frågor, svarsalternativ och läromedel för medborgarskapsprovet.

25 c §

Uppgifter för den som utarbetar medborgarskapsprovet

Den som utarbetar medborgarskapsprovet har till uppgift att

- 1) utarbeta på finska och svenska det i 25 a § avsedda läromedlet för medborgarskapsprovet som baserar sig på läromedlet i samhällsorientering,
- 2) bereda ett brett urval frågor för medborgarskapsprovet jämte svarsalternativ på finska och svenska,
- 3) se till att provets läromedel, frågor och svarsalternativ testas, uppdateras och utvecklas, samt
- 4) delta i den sakkunnigkommission som avses i 25 f §.

På personer som är anställda hos den som utarbetar medborgarskapsprovet tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om uppgifter för den som utarbetar medborgarskapsprovet och innehållet i avtalen om dessa får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd

25 d §

Anordnande av medborgarskapsprov

Migrationsverket avtalar om anordnande av medborgarskapsprov med sådana aktörer som har tillräcklig sakkunskap och förutsättningar att ordna provtillfällen. När avtalen ingås ska det beaktas att provtillfällen erbjuds i en omfattning som är tillräcklig med beaktande av de regionala behoven samt tillräckligt ofta.

25 e §

Uppgifter för den som anordnar medborgarskapsprov

Den som anordnar medborgarskapsprov har till uppgift att

- 1) ordna provtillfällen i enlighet med avtalsvillkoren,
- 2) sörja för övervakningen av provtillfällena,
- 3) genomföra de specialarrangemang som avses i 25 g §, samt
- 4) utan dröjsmål underrätta Migrationsverket om sådana situationer som avses i 25 h § i syfte att bestämma om påföljder.

Den som anordnar medborgarskapsprov har rätt att av Migrationsverket avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelser få de uppgifter som är nödvändiga för att sköta de uppgifter som avses i 1 mom. På den som anordnar prov tillämpas sekretessplikten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när den sköter de uppgifter som avses i 1 mom. På personer som är anställda hos den som anordnar medborgarskapsprov tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om uppgifter för dem som anordnar medborgarskapsprov och innehållet i avtalen om dessa får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 f §

Sakkunnigkommission

I anslutning till Migrationsverket finns en sakkunnigkommission som Migrationsverket tillsätter för högst tre år åt gången. Ordförande för sakkunnigkommissionen är en företrädare för Migrationsverket. Vice ordförande är i möjligaste mån en företrädare för sakkunskap inom integration. Sakkunnigmedlemmarna ska dessutom företräda åtminstone sakkunskap inom utbildning samt den som utarbetar och anordnar medborgarskapsprovet.

Sakkunnigkommissionen har till uppgift att stödja Migrationsverket i den allmänna utvecklingen och förvaltningen av medborgarskapsprovet. Kommissionen ger på begäran av Migrationsverket ett utlåtande om en begäran om omprövning som gäller medborgarskapsprovet.

Närmare bestämmelser om sakkunnigkommissionens sammansättning, behandling av ärenden och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd

25 g §

Specialarrangemang som gäller avläggande av prov

En person som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning, särskilda läs- och skrivsvårigheter eller någon annan därmed jämförbar orsak inte kan avlägga medborgarskapsprovet på samma sätt som övriga som avlägger provet, kan avlägga provet med specialarrangemang.

En sådan person under 65 år som avses i 18 b § 2 och 3 mom. kan avlägga provet muntligen.

Migrationsverket beslutar om användningen av specialarrangemang. En separat begäran om specialarrangemang ska lämnas in till verket.

25 h §

Påföljder för brott mot ordning och svikligt förfarande

Provpresentationen för en person som avlägger medborgarskapsprovet anses underkänd, om han eller hon gör sig skyldig till brott mot ordningen vid provtillfället och inte upphör med förfarandet trots uppmaning av övervakaren av provtillfället.

Om den som avlägger provet gör sig skyldig till svikligt förfarande, deltagande i sådant förfarande eller försök till det under provtillfället, anses provpresentationen underkänd och han eller hon förlorar rätten att delta i ett provtillfälle för sex månader från provtillfället i fråga. Om förfarandet upprepas eller annars är synnerligen grovt och skadligt, betraktas provpresentationen för den som avlägger provet som underkänd och han eller hon förlorar rätten att delta i ett provtillfälle för 12 månader räknat från provtillfället i fråga. Om den som avlägger provet har hunnit anmäla sig till ett nytt provtillfälle, kan Migrationsverket annullera deltagandet.

Beslut i ett ärende som avses i 1 eller 2 mom. fattas av Migrationsverket. Beslutet verkställs även om besvär har anförts, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

25 i §

Provavgift

Migrationsverket tar ut en provavgift av dem som anmält sig till provet. Bestämmelser om provavgiftens belopp utfärdas genom inrikesministeriets förordning om Migrationsverkets avgiftsbelagda prestationer med iakttagande av vad som föreskrivs om avgifter för offentligrättsliga prestationer i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Provavgiften återbetalas till den som anmält sig till provet, om han eller hon är förhindrad att delta i provet på grund av egen sjukdom. Avgiften återbetalas inte om Migrationsverket inte informerats om förhindret före examenstillfället. Begäran om återbetalning ska göras hos Migrationsverket inom 14 dagar från dagen för provtillfället.

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd

41 §

Sökande av ändring

I fråga om ett beslut som gäller en underkänd provprestation i medborgarskapsprovet får omprövning begäras hos Migrationsverket.

Migrationsverket kan begära ett utlåtande om en begäran om omprövning som avses i 2 mom. av den sakkunnigkommission som avses i 25 f §. På omprövningsförfarandet tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003). Ett beslut som avses i 2 mom. och som fattats med anledning av en begäran om omprövning får inte överklagas genom besvär.

42 §

Behandlingsavgift för begäran om omprövning

Behandlingen av en begäran om omprövning som gäller ett medborgarskapsprov som avses i 41 § 2 mom. är avgiftsbelagd. Bestämmelser om behandlingsavgiftens belopp utfärdas genom inrikesministeriets förordning om Migrationsverkets avgiftsbelagda prestationer med iakttagande av vad som föreskrivs om avgifter för offentligrättsliga prestationer i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Fortsatt behandling av en begäran om omprövning efter att begäran blivit anhängig förutsätter att den avgift som tas ut för behandlingen är betald inom 30 dagar från det att begäran blivit anhängig. En begäran om omprövning kan avvisas, om avgiften för behandlingen av begäran inte har betalats inom den nämnda tidsfristen.

Avgiften för behandlingen av en begäran om omprövning återbetalas till den berörda parten, om Migrationsverket ändrar det beslut som ändringssökandet gäller till ändringssökandens fördel så att prestationen i medborgarskapsprovet är godkänd.

44 §

Anhängiggörande av ansökan och anmälan

Ett villkor för fortsatt behandling av ansökan och anmälan efter kontroll enligt 2 mom. är att Migrationsverkets behandlingsavgift betalas. Avgiften bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten. Närmare bestämmelser om avgiften utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

På behandlingen av ärenden enligt denna lag vid honorärkonsulat tillämpas förvaltningslagen.

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd

45 §

Bilagor till ansökan

Den sökande ska till sin medborgarskapsansökan foga en sådan utredning om sina kunskaper i finska eller svenska som avses i 17 §, en sådan utredning som påvisar samhällskunskaper som avses i 17 b § och en sådan redogörelse för sin försörjning i Finland som avses i 13 § 1 mom. 5 punkten. En utredning om språkkunskaper behövs dock inte om den sökande är ett barn som inte har fyllt 15 år. Om en medsökande som fyllt 15 år omfattas av ansökan, ska den sökande också foga en utredning om den medsökandes kunskaper i finska eller svenska till ansökan. Om barnet fyller 15 år efter det att ansökan har lämnats in men innan den har avgjorts, ska en utredning om barnets språkkunskaper fogas till ansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vad som i 13 § 1 mom. 7 punkten föreskrivs tillämpas inte på sådana ansökningar som har gjorts inom två månader från ikraftträdandet av denna lag.

På en medborgarskapsansökan som var anhängig vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Migrationsverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Migrationsverket (156/1995) 2 § 2 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 621/2020,
fogas till 2 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 621/2020 och / , en ny 5 punkt som följer:

2 §

Uppgifter

Migrationsverket svarar för

- 4) styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel,
 - 5) den allmänna förvaltningen, övervakningen och utvecklingen av medborgarskapsprovet.
-

Riksdagens svar RSv 86/2026 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (615/2020) 1 §
1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 683/2023, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och ändamålet med behandlingen av personuppgifter

Denna lag tillämpas, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag, på helt eller delvis automatiserad behandling av personuppgifter och på annan behandling av personuppgifter, om personuppgifterna utgör eller är avsedda att utgöra ett personregister eller en del av ett sådant, och personuppgifterna behandlas för följande ändamål:

2) behandling av och beslut i ärenden som gäller förvärv, behållande och förlust av finskt medborgarskap och befrielse från medborgarskap samt bestämmande av medborgarskapsstatus samt allmän förvaltning och övervakning av medborgarskapsprov,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 10.6.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare